

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthuset

Läsåret 2023/2024

Innehåll

Inledning	3
Montessoriskolan Växthuset	4
Växthusets vision.....	5
Främjande arbete.....	5
Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.....	4
Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.....	4
Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	5
Rutiner för akuta situationer.....	6
Förbud mot repressalier.....	6
Uppföljning och utvärdering av läsåret 2022 – 2023	7
Uppföljning och utvärdering av föregående års mål mot kränkande behandling.....	7
Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling	13
Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier	15
Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier	15
Rutiner vid akuta situationer	17
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	17
Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till.....	17
Rutiner vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	17
Bilagor	18
Bilaga 1 Lagar.....	18
Bilaga 2 Begrepp.....	20
Bilaga 3 Växthusets årshjul för främjande arbete.....	22

Inledning

Barn och elever har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö fri från kränkande behandling och diskriminering. Alla skolor måste därför arbeta målinriktat mot kränkande behandling samt arbeta för att motverka diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) och främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever. *Det finns även ett förbud mot repressalier.*

För att kunna arbeta med aktiva främjande åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) behövs ett arbete med kartläggningar, analyser, åtgärder och uppföljningar. En årlig plan mot kränkande behandling ska upprättas och löpande dokumentation av arbetet runt de sju diskrimineringsgrunderna ska ske (Skollagen, SFS 2010:800, Diskrimineringslagen, 200:567).

Montessoriskolan Växthuset har satt samman planen mot kränkande behandling och dokumentationen av det fortlöpande arbetet runt diskrimineringsgrunderna i ett dokument, "Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier". På Montessoriskolan Växthuset ser vi barnets dag som en helhet där både skola och fritidsverksamhet ingår och planen gäller båda verksamheterna.

För en tydligare beskrivning av lagar se bilaga 1

För en kortfattad beskrivning och förklaring av begrepp se bilaga 2

Rutiner för arbetet med denna plan

Årsplan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

	Område	Ansvarig
Augusti	Läsårets plan, med elev- och personalversioner, fastställs innan terminsstart. Presentera planen för personal och elever	Elevhälsan
September	Presentera plan för vårdnadshavare på föräldramöte	Elevhälsan
Oktober	Följ upp uppsatta mål och åtgärder på personalmöte och elevråd	Elevhälsan
November		
December		
Januari	Följ upp uppsatta mål och åtgärder på personalmöte och elevråd	Elevhälsan
Februari		
Mars		
April	Följ upp och analysera uppsatta mål och åtgärder med personal och elever (p-möte, klassråd, elevråd och fokusgrupper) Kartlägg nuläge gällande kränkande behandling och diskriminering med personal och elever (p-möte, klassråd, elevråd och fokusgrupper)	Elevhälsan
Maj	Analysera och diskutera kartläggningen i trivselgrupper, elevhälsan och elevrådet. Sätt upp nya mål och åtgärder utifrån analysen	Elevhälsan
Juni	Skriv ny plan för kommande läsår	Elevhälsan

Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Rektor är ansvarig för Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Arbetet med planen sker i samarbete med trivselteamet och elevvårdsteamet. Planen gäller för läsåret 2023 – 2024

Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Växthusets personal och elever får *utvärdera* uppsatta mål och åtgärder vid olika diskussionstillfällen under hela läsåret. Personalen gör det på personalmöten och lärar-/fritidsträffar medan elever gör det i olika fokusgrupper. För att *kartlägga* risker för kränkningar, diskriminering och trakasserier får personal och elever diskutera utifrån givna frågor runt var, hur och när det eventuellt kan uppstå kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Detta sker vid olika tillfällen och i olika sammanhang på vårterminen. Elevvårdsteamet ser även över incidentrapporter för att upptäcka eventuella mönster. Utifrån det utvärderingen och kartläggningen visar, görs en *analys* och förslag på nya *mål och åtgärder* tas fram i samarbete med elevhälsoteamet, trivselteamet och elevrådet.

Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier finns även i en förenklad version. Den förenklade versionen presenteras och förankras i varje klass i början av varje termin men också vid behov. Personalen får planen presenterad för sig i början av höstterminen. Personalen ska sätta sig in i planen och ansvara för att den förankras hos eleverna. Vårdnadshavare kan ta del av planen på skolans hemsida och får den även presenterad på vårdnadshavarmöten.

Montessoriskolan Växthuset

Växthusets vision

Montessoriskolan Växthuset – en skola att växa och blomstra i

Alla elever ska vara trygga, utvecklas maximalt utifrån sina unika förutsättningar och få utbildning av högsta kvalitet.

Främjande arbete

Som del av det främjande arbetet för att skapa trivsel, trygghet och en Vi-anda på Växthuset arbetar vi med gruppstärkande aktiviteter i klasserna och fritidsgrupperna på olika sätt.

Ett sätt är formulerat som ett årshjul med aktiviteter (se bilaga 3). Varje klass har ansvar för en aktivitet och bjuder in de övriga klasserna. Utöver det har fritidspersonal tillsammans med elever ansvar för aktiviteter som fritidshemmets dag, halloween och julmarknad. Läsåret startar alltid med fokus på att skapa gemenskap i klasserna. De första veckorna på höstterminen arbetar varje klass på olika sätt för att lära känna varandra samt skapa en Vi-anda i gruppen.

Ett annat sätt där vi stärker gemenskapen för hela skolan sker genom aktiviteter i faddergrupper. Eleverna är indelade i 12 grupper som är åldersblandade med elever från förskoleklass till och med årskurs 6. Flera gånger om året anordnas fadderaktiviteter där eleverna får delta med sin faddergrupp i aktiviteter som svampplockning, femkamp, lekar och skapande verksamhet. Syftet med fadderaktiviteter är att skapa gemenskap och trygghet på hela skolan. Genom att lära känna varandra över åldersgränserna känner man tillhörighet till fler grupper än den egna klassen. Ansvariga för faddergrupper och dess aktiviteter är Trivselteamet.

Även rastaktiviteter är ett främjande arbete på Växthuset. Rastaktiviteter har visat sig minska konflikter och skapar även det gemenskap utöver klassgemenskapen. Varje rast erbjuder minst två aktiviteter samt en rastbod där eleverna kan låna saker. Schema över rastaktiviteter presenteras på tv-skärmen vid entrén. Varje rast finns ett flertal rastvärdar

ute som dels leder aktiviteter dels är utspridda bland eleverna. Ansvariga för rastverksamheten är rastvårdsgruppen.

Rutiner för akuta situationer

Skolan har skyldighet att utreda så snart någon i personalen får kunskap om att en elev känner sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier. På Montessoriskolan Växthuset finns specifika rutiner (se dokument: "Rutiner vid kränkande behandling eller trakasserier") för detta arbete. Huvudman, rektor och elevhälsoteamet ansvarar för utredningar av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Förbud mot repressalier

Personal får inte utsätta elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Uppföljning och utvärdering av läsåret 2022 – 2023

Uppföljning och utvärdering av föregående års uppsatta mål mot kränkande behandling

Mål	Konkret åtgärd
Utveckla elevers förmåga att kunna lösa konflikter utan att kränka någon	- Bråka smartare (all personal)- Värdegrundsarbete (Sheno och Norah)
Utvärdering	
All personal har inte haft möjlighet att arbeta med "Bråka smartare", därför hade Sheno och Norah dessa lektioner under höstterminen för att under vårterminen ha värdegrundsarbete. Lektionerna har skett regelbundet 1gång/vecka. I utvärdering av själva målet upplever personal att fler elever har utvecklat sin förmåga att lösa konflikter vilket synliggörs under rasterna speciellt under fotbollsmatcher och i leken. Personalen beskriver att eleverna är snabbare på att hantera situationer som tidigare ofta eskalerat till konflikter genom att be om ursäkt om de råkat komma åt någon hårt under lek genom att exempelvis hjälpa den andra upp och förklara att det inte var med mening. Eleverna uttrycker att de har fått lära sig hur de ska göra när de bråkar för att slippa bli ovänner. Både personal och elever uttrycker att "Bråka smartare" och värdegrundsarbetet är väl omtyckt. Vi ser att "Bråka smartare" är mer lämpligt för elever i yngre åldrar och att ett värdegrundsarbete som är anpassat och utvecklat efter elevernas dilemman är mer effektivt bland de äldre eleverna.	

Mål	Konkret åtgärd
Erbjuda aktiviteter under rasterna som lockar fler elever	- Utvärdering av aktiviteter/lekar 1gång/månad (rastvårdsgruppen)- Varje klass har elever som är "rastvårdsansvariga" och presenterar vad som sker under rasterna (klasslärare)- Göra eleverna delaktiga i framtagandet av lekar under klass- och fritidsråd
Utvärdering	
Utvärdering av aktiviteter har skett, dock inte så regelbundet som 1 gång/månad. Anledningen till detta är att rastvårdsgruppen inte haft fasta dagar, utan har varit tvungna att hitta tider som passar. Utvärdering av lekar har skett främst genom att observera hur populära lekarna blir och vad eleverna uttrycker om lekarna under rasten. Därefter har lekarna upprepats när de efterfrågats. Lekarna har även utvärderas genom diskussioner med eleverna. Detta läsåret har det varit en större variation av olika lekar och fler elever i de yngre åldrarna har deltagit vid aktiviteterna.	

Personalen uttrycker att de gärna skulle få vilja veta om veckans aktivitet en vecka i förväg och inte som nu då de publiceras på måndagar. Ett bättre system för presentationen av aktiviteter både till personal och elever behövs.

Personalen uttrycker även att det ibland inte sker några lekar alls, alltså att den pedagog som ska hålla i en lek, inte gör så. Enligt rastvärdschemat är det två pedagoger som ansvarar för varierande rastaktiviteter varje dag. I början av VT blev en av dem placerad på vid fotbollsmatchen för de yngre eleverna i F-2. Därefter kvarstod en pedagog som skulle hålla i övriga aktiviteterna.

Fler personal uttrycker att det borde vara en större variation av aktiviteter som t.ex. kubbspel, måla, schack,

Eleverna själva uttrycker att rastaktiviteterna har varit roliga och att de har sett att det erbjuds flera olika aktiviteter än tidigare. Eleverna saknar mer skogsaktiviteter där de får gå över gränsen och ha aktiviteter uppe i skogen.

Klasserna har inte haft rastvärdsansvariga. Några klasser har fått lekarna presenterat för sig av läraren. De äldre eleverna har kunnat läsa om aktiviteterna på väggen i entrén. När eleverna inte har fått lekarna presenterat för sig märks det tydligt ute på rasten, eftersom de då inte vet vad som kommer att ske eller vetat vem som har varit ansvarig för aktiviteten.

Angående elevernas delaktighet i framtagandet av aktiviteter har eleverna inte haft så många idéer utöver de som redan genomförs. När man frågar eleverna vilka aktiviteter de skulle vilja ha nämner de samma aktiviteter som varit, de känner inte till andra lekar.

Eleverna som spelar fotboll på multiarenan uttrycker att de har fått vara väldigt delaktiga i genomförande tack vare fotbollsråden. Fler elever och personal uttrycker att multiarenan borde ha särskilda dagar för basket och inte bara för fotboll.

I utvärdering av själva målet i sig uttrycker eleverna att de har skett en större variation av olika aktiviteter under rasterna detta läsår.

Mål	Konkret åtgärd
Utveckla arbetet med KASAM	- Under avstämningar använda KASAM vid analys av händelser (elevhälsan)
Utvärdering	

Under hela läsåret har fokus vid avstämningar med elevhälsan legat på extra anpassningar. Där har elevernas extra anpassningar setts över och utvärderats periodvis med KASAM i åtanke.

I utvärdering av själva målet i sig uttrycker personalen att de skulle vara bra att bli påmind om KASAM eftersom det kan vara svårt att komma ihåg när man är stressad.

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen har genomfört de uppsatta målen och åtgärderna till viss del.

Vad gäller arbetet kring rastaktiviteterna visar uppföljning och utvärdering att arbetet behöver vidareutvecklats, dels genom att ge eleverna kännedom om vad som sker under rasterna, dels behöver rastvårdsgruppen ta fram, presentera och utvärdera aktiviteterna i högre grad. Utvärderingen visar även att ett annat upplägg behövs för multiarenan så att eleverna även kan spela basket eller andra bollsporter.

Över lag uppfattas det både från personal och elever att eleverna har utvecklat sin förmåga att kunna lösa konflikter utan att kränka någon detta läsår. Eleverna själva uttrycker att de sett en större variation av aktiviteter under rasterna och att fler elever har deltagit vid dessa aktiviteter.

I utvärderingen ser vi att värdegrundsarbetet har en positiv påverkan på eleverna, speciellt när lektionsinnehållet är anpassat efter händelser och situationer som eleverna känner igen och kan reflektera kring. "Bråka smartare" hjälpte även eleverna utveckla sin självinsikt vid konflikter och därmed sin förmåga att kunna lösa konflikterna konstruktivt.

I utvärdering ser vi behov av utveckling och fortsatt arbete kring raster och rastaktiviteter, ökning av variationen av aktiviteter både på multiarenan och på skolgården i övrigt. Vi ser även behov av fortsatt arbete med värdegrundsarbetet i syfte att vidareutveckla elevernas förmågor inom konflikthantering. I utvärdering ser vi även att all personal behöver hjälpa eleverna ta ansvar för sitt eget beteende och språkbruk.

Uppföljning och utvärdering av arbete mot diskriminering

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Funktionsvariationer	- Ha lektioner om olika funktionsvariationer (Värdegrundsarbetet)
Utvärdering	
Under värdegrundsarbetet har det förekommit lektioner kring olika funktionsvariationer. Både personal och elever uttrycker att eleverna har fått lära sig om synliga och osynliga funktionsvariationer, vilket hjälpt dem att få en ökad förståelse för olika människors beteende. De uttrycker att de inte upplever olika anpassningar som orättvisa nu när de har fått större förståelse för olika människors olika behov på grund av funktionsvariationer. Eleverna uttrycker att de vill gärna lära sig mer om detta eftersom de till exempel ibland hör att man använder ADHD som skällsord.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Kön	- Personalen agerar föredöme och lockar till aktiviteter som eleverna vanligtvis inte väljer

	- All personal tar tillfället och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt kön
Utvärdering	
Färggruppssystemet i F-2 fritidsverksamhet har gjort att alla elever genomför samma aktiviteter. Enligt eleverna själva så är det svårt för tjejer att delta vid aktiviteter som fotboll då de känner att de inte är välkomna och därför väljer de att inte gå dit alls. Vid de sista månaderna på fritidsklubben var det fler elever i åk 3 som började spela fotboll och flickorna kände därefter att de började bli mer accepterade, dock kvarstod en viss negativ inställning mot tjejernas delaktighet. På fritidsklubben var det endast killarna som spelade FIFA, därefter köptes det in andra typer av spel och fler tjejer började spela. Även här fanns en negativ inställning kring annat spel utöver FIFA. Vid utvärdering av själva åtgärder uttrycker personalen att de tagit tillfällena att bemöta elevernas attityder och föreställningar.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Sexuell läggning	- All personal tar tillfället och bemöter elevernas attityd och föreställning runt sexuell läggning
Utvärdering	
Både personal och elever uttrycker att ordet gay används som ett skällsord. Eleverna i de äldre årskurserna uttrycker att det är normaliserat att säga så. Personalen uttrycker att de yngre eleverna inte har negativa föreställningar kring sexuell läggning medan de äldre eleverna har en mer negativ föreställning. Vid utvärdering uttrycker personalen att de tagit alla tillfällena som de kunnat för att bemöta elevernas attityder och föreställningar.	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen genomfört de uppsatta åtgärderna till stor del. I utvärdering ser vi behov av fortsatt arbete och utveckling kring samma diskrimineringsgrunder.

Läsåret 2023-2024

Kartläggning och analys av risker för kränkande behandling

Kartläggning av incidentrapporter och utredningar visar att antalet incidenter, konflikter och kränkningar har minskat detta läsår. I analys ser vi däremot ett tydligt mönster i att det är samma återkommande elever som utsätter varandra och andra för kränkande behandling. Det är elever med funktionsvariationer och/eller beteendeproblematik, där en del av dem är elever som har svårt att följa regler och andra är elever som har funktionsvariationer med en impulsiv och hyperaktiv tendens. Därför behöver elevhälsan utveckla åtgärdstrappan där ett flexibelt steg som är mer disciplinärt läggs till.

Kartläggningen av incidentrapporter visar att riskerna för kränkande behandling är hög under fotbollsmatcher, i de fria momenten och med elever som saknar sysselsättning. Risker för kränkande behandling finns alltså under stunder som raster, övergångar, under fritidstid, i den fria leken och under stunder eleverna saknar en sysselsättning som de upplever är meningsfull.

I analys ser vi att fotbollsmatcherna väcker starka känslor som fler elever inte är kapabla i att hantera då de agerar impulsivt och aggressivt. I analys ser vi även att bland elever som inte deltar i någon aktivitet under raster utan är mer "vandrande mellan platser" är risken hög för kränkande behandling. Det är elever som inte kommer in i en aktivitet som de upplever är en meningsfull sysselsättning och som i stället går runt på gården och hamnar i konflikter.

Rastvårdsgruppen behöver därför utveckla sitt arbete genom att dels omstrukturera de aktiviteter som hålls på multiarenan så att det även finns möjlighet att spela andra bollsporter som exempelvis basket, men även genom att ta fram nya mer lockande aktiviteter som eleverna deltar i. För att förebygga att kränkande behandling sker krävs en mer förutsägbarhet under rasterna och fritidsverksamheten, eleverna behöver därför i förhand få veta vilka aktiviteter som kommer att ske under rasterna. Rastvårdsgruppen behöver även utveckla hur information om rastvårdsaktiviteterna ges till all personal.

I analys av kartläggningen ser vi även att fler elever tar efter andra elevers negativa beteenden och språkbruk. Vi behöver därför arbeta vidare med att hjälpa eleverna utveckla sin förmåga att hantera och ta ansvar för sitt eget beteende och språkbruk. Detta arbete kommer att ske främst via värdegrundsarbetet men även genom att all personal går föreläsningen av Susanne Norman "Det finns inga omöjliga elever", som förmedlar att med rätt förhållningsätt kan personal få elever att förändra beteenden, följa reglerna och utvecklas. För att all personal ska kunna tillämpa det som förmedlats i föreläsningen utvecklar elevhälsan "åtgärdstrappan" där ett mer flexibelt och disciplinärt steg läggs till.

Efter som vi i analys av kartläggningen ser att det är elever med funktionsvariationer och/eller beteendeproblematik som är återkommande i konflikter och kränkande behandling krävs det en mer tydliggörande pedagogik under hela dagen. Dessutom kommer klubbens fritidsverksamhet ha en tydlig överenskommelse med elev – vårdnadshavare.

Sammanfattningsvis visar analysen av kartläggningen behovet av utveckling och fortsatt förebyggandearbete kring rasterna och rastaktiviteterna, i att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar för sitt eget beteende och språkbruk och med att ha en tydliggörande pedagogik genom hela skol- och fritidstiden.

Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande mål för läsåret tagits fram.

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Öka antalet elever som deltar vid rastaktiviteterna	En variation av nya lekar och aktiviteter	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Rastvårdsgruppen
	Varierande bollsporter på multiarenan	Hela läsåret		Rastvårdsgruppen
	All personal får information om kommande veckans rastaktiviteter	Varje fredag		Rastvårdsgruppen
	Ge eleverna information om aktiviteterna som hålls under rasterna	Hela läsåret		Lärare och fritidspersonal
	Rastråd	2gg/termin		Rastvårdsgruppen

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Utveckla elevernas förmåga att ta ansvar för sitt eget beteende och språkbruk	Plan B samtal	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal
	Värdegrundsarbete	Hela läsåret		Norah och Sheno
	Föreläsningen "Det finns inga omöjliga elever" av Susanne Norman	Höstterminen		Elevhälsan
	Nytt steg i åtgärdstrappan	Hela läsåret		Elevhälsan

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Ha en tydliggörande pedagogik som genomsyrar hela dagen	Använda de 7 frågorna under skola och fritids	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling december och maj	All personal
	Ha en tydlig överenskommelse med elev – vårdnadshavare relaterat till fritidsklubben	Hela läsåret		Fritidsklubben

Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier

Kartläggningen av risker för diskriminering och trakasserier visar att vi detta läsår behöver fortsätta arbeta förebyggande runt tre diskrimineringsgrunder, kön, funktionsvariationer och sexuell läggning.

Elever med funktionsvariationer och normavvikande utseende kan bli utsatta för elaka kommentarer. Mycket av det språkbruk som används vid upprörda situationer, men även vid skoj är relaterade till funktionsvariationer, kön och sexuell läggning.

Kartläggningen visar att elever med funktionsvariationer ofta är återkommande med att både diskriminera andra och själva bli diskriminerade. I analys ser vi därför behovet att arbeta vidare med den tydliggörande pedagogiken så den genomsyrar hela dagen såväl skola som fritids.

I analys av kartläggningen ser vi även behov av att arbeta vidare med diskrimineringsgrunden kön specifikt relaterat till aktiviteter där inte alla känner sig välkomna i att delta utan bemöts med irritation och en anda som inte är särskilt välkommande.

Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande förebyggande åtgärder för läsåret tagits fram:

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Funktionsvariationer	Ha lektioner om olika funktionsvariationer	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Värdegrundsarbetet - Sheno och Norah

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Kön	Personalen agerar föredöme och lockar till aktiviteter som eleverna vanligtvis inte väljer	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter	Rastvärdar och Fritidspersonal

	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt kön	Hela läsåret	och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Sexuell läggning	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt sexuell läggning	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal

Rutiner vid akuta situationer

På Montessoriskolan Växthuset är all personal ansvarig för att agera så snart de får kännedom om en kränkning, dokumentera händelsen och meddela skolans psykosociala team.

Vid en pågående konflikt gäller det att personalen avbryter konflikten och bemöter de inblandade på ett lågaffektivt sätt. Så snart som möjligt ska händelsen rapporteras till psykosociala teamet. Händelsen kan antingen avslutas direkt av inblandad personal, utredas som en konflikt av inblandad personal och/eller tillsammans med psykosociala teamet eller utredas som en kränkande behandling av psykosociala teamet.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

För att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling krävs goda relationer mellan elev och personal, samt ett bra samarbete med vårdnadshavare.

Varje klass på lågstadiet, har en klasslärare och en fritidspersonal kopplad till elevgruppen. Fritidspersonalen följer eleverna till fritidshemmet under hela dagen och har därmed en överblick över elevens hela vistelsetid på skolan och fritids.

All personal ska markera att inga former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling accepteras. På Montessoriskolan Växthuset är alla barn alla barn, vilket innebär att vuxna ska ta hand om och visa omsorg även om de elever som inte tillhör ens egen klass eller grupp.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Eleverna ska i första hand vända sig till klasslärare eller fritidspersonal kopplad till klassen. På rasten eller om den närmaste personalen inte finns på plats, kan alla elever vända sig till vem som helst i personalgruppen.

För vårdnadshavare gäller det att i första hand vända sig till klasslärare eller fritidspersonal kopplad till klassen. De kan också vända sig till Psykosociala teamet.

Rutiner vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthuset har ett system för rapportering av incidenter, konflikter och kränkande behandling. I och med att personalen meddelar psykosociala teamet får rektor kännedom om det inträffade.

1. Personal X ser eller får veta att en elev blivit kränkt (all personal ska snabbt ingripa vid konflikt/incident).
2. Personal X lämnar skyndsamt en skriftlig information om vad som inträffat till psykosociala teamet.
3. Psykosociala teamet starter en utredning och vårdnadshavare kontaktas
4. Om utredning visar att det behövs, upprättas åtgärder
5. Om åtgärder upprättas sker uppföljning med inblandade parter

Bilagor

Bilaga 1 Lagar

Skollagen (SFS 2010:800) I Skollagen framgår att det inom förskola, skola och fritidshem råder nolltolerans mot kränkande behandling. Det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att kränkningar inte ska förekomma och att detta arbete ska bedrivas i en plan mot kränkande behandling. I planen ska det bland annat framgå hur verksamheten arbetar med frågan, vilka rutiner som finns för skolans personal och vart man som barn eller elev kan vända sig (Skollagen 6 kap.).

FN:s konvention om barnets rättigheter Barnkonventionen består av 54 artiklar. Artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna och är vägledande för hur helheten ska tolkas. Eftersom Sverige har ratificerat Barnkonventionen innebär det att Barnkonventionens innehåll gäller för Sveriges alla barn.

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras.

Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Innebörden av barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

Artikel 6 anger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln berör inte enbart barnets fysiska hälsa utan även den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem, utifrån ålder och mognad.

Diskrimineringslagen (200:567) Diskriminering innebär att en barn/elev, direkt eller indirekt, missgynnas av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna: Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, Ålder

Barn/elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskriminering handlar om ett missgynnande och förutsätter någon form av maktövertag hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

För att motverka diskrimineringen ska man enligt Diskrimineringslagen (2008:567) arbeta med Aktiva åtgärder mot diskriminering. Arbetet med diskriminering ska dokumenteras och bedrivas i fyra steg:

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda

4. Följa upp och utvärdera

Utöver detta ska verksamheten ha en policy mot sexuella trakasserier, trakasserier och mot repressalier.

Bilaga 2 Begrepp

Kränkande behandling – innebär uppträdande som kränker ett barns/en elevs värdighet, men som inte nödvändighetsvis har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkningar kan se ut på många olika sätt. De kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara både synliga och dolda, utföras i verksamheten men också via telefon eller internet. Kränkande behandling kan både utföras vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbing är en form av kränkande behandling.

Trakasserier – innebär kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan till exempel uttryckas i form av nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande, fysiskt våld, utfrysning och hot.

Trakasserier kan vara också av sexuell natur och benämns då sexuella trakasserier, som exempelvis sexuella beröringar, sexuella skämt eller bilder som anspelar på sex.

Diskriminering – Barn /elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskrimineringen handlar om ett missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

Kön

Det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för hen. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet

Könsidentitet eller könsuttryck

Personer vars könsidentitet och/eller könsuttryck tidvis eller alltid skiljer sig från normen för det kön som registrerats vid födseln. Det kan exempelvis vara transsexuella, transvestiter och intersexuella. Med könsidentitet eller könsuttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller liknande förhållande avseende kön.

Etnisk tillhörighet

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Den etniska tillhörigheten bygger på själv identifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, judendom, islam, buddhism, hinduism, ateism och agnosticism. Rasistiska övertygelser samt etiska och filosofiska värderingar som inte har samband med religion faller utanför, liksom politiska åskådningar.

Funktionsnedsättning

En nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Skolan ska vidta skäliga åtgärder för att den

fysiska, pedagogiska och sociala miljön görs tillgänglig så att en elev med en funktionsnedsättning kan delta på lika villkor som andra.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

Ingen ska missgynnas på grund av ålder.

Repressalier – Personalen får inte utsätta ett barn/en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält förskolan/skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Bilaga 3 Växthusets årshjul för främjande arbete

